

PROF. DR J. TINBERGEN

DEN HAAG, 16 Maart 1953
Raamweg 18.

De Heer J.B.D. DERKSEN,
Box 20,
Grand Central P.O.
New York 17, N.Y.

Beste Dick,

Met belangstelling hebben Lips en ik van je visie op de door de watersnood aangebrachte schade kennis genomen. Onze ramingen wijken in het bijzonder af waar het de productiederving betreft. Ik zal daarom onze raming op dit punt even kort toelichten, waarbij ik Lip's becijferingen volg.

Volgens schatting van landbouwdeskundigen kan de waarde van de weggefallen voortbrenging aan akkerbouw-, tuinbouw- en veeteeltproducten in 1953 op f 140 mln worden gesteld. De gecumuleerde invoerquote hierin is zeer laag, en derhalve leek het verantwoord de derving aan netto nationaal product op circa f 120 mln te stellen. De waarde van het pachten is in dit bedrag begrepen.

De derving aan toegevoegde waarde in de sectoren buiten de landbouw is op circa f 50 mln gesteld. Bij jouw raming voor de totale productiederving van f 400 à f 500 mln, zou het bedrag in de overige sectoren dus 6 maal hoger moeten zijn.

Een degelijke statistische onderbouwing van de netto productiederving in de overige sectoren is uiteraard niet voorhanden. Bij de vaststelling daarvan is echter overwogen, dat de consumptieve behoeften van de getroffen door middel van de omvangrijke hulpverlening van overheid en particulieren op peil zullen blijven. Dit heeft tot gevolg dat de productie van bedrijven, die goederen en diensten van consumptieve aard voortbrengen, grotendeels gehandhaafd zal blijven (met uitzondering van de landbouw, die hierboven is behandeld). In zoverre de productie van de bedrijven in de getroffen gebieden geen voortgang kan vinden, zal hun verzorgingsfunctie door bedrijven in de niet getroffen gebieden worden overgenomen. De evacuatie heeft de overneming van deze functie gemakkelijker gemaakt.

In de overige sectoren zal de productiederving van bedrijven, die de industriële export voor hun rekening nemen, zeer gering zijn, aangezien de industrie in de getroffen gebieden van weinig betekenis is. De geringere industriële export kan op circa f 20 mln worden gesteld.

Ook de invloed op de nationale investeringen zal niet bijzonder groot zijn. De voorgenomen bouw van woningen en boerderijen in de getroffen gebieden zal uitgesteld moeten worden, en zolang de landerijen onder water staan zal wellicht niet tot aanschaffing van landbouwmachines worden overgegaan. De hiermede gemoeide bedragen overtreffen de f 20 à f 30 mln niet. Uit deze hoofde is dus evenmin een grote productiederving te verwachten.

In aanmerking nemende hoe de nationale bestedingen en de export zich ten gevolge van de ramp (afgezien van het herstel daarvan) zullen wijzigen, blijkt er

geen reden te zijn om ten aanzien van de productiederving buiten de landbouwsector erg pessimistisch te zijn.

Tenslotte zou ik willen opmerken, dat de onderwijzers en leraren normaal doorbetaald worden. Evenals voor andere ambtenaren pleegt men hun productie gelijk te stellen aan het uitgekeerde salarisbedrag. Er is dus geen reden om hier met een productiederving te rekenen. In zoverre je dit standpunt te formeel vindt, bedenk dan ook hier, dat de geëvacueerde kinderen door leerkrachten buiten de getroffen gebieden worden onderwezen; met andere woorden, de productie verplaatst zich, gelijk in vele andere gevallen.

Met hartelijke groeten,

je